NOVICE
kmetijskih, obertnijskih in narodskih reči.

Novice izhajajo v Ljubljani vsak teden dvakrat, namreč v sredo in saboto.

Odgovorni vrednik **Dr. Janez Bleiweis.**

Veljajo za celo leto po pošti 4 fl., scer 3 fl., za pol leta 2 fl. po pošti, scer 1 fl. 30 kr.

Tečaj XI. V saboto 9. aprila 1853. *List 29.*

Po vejicah spoznati drevo.

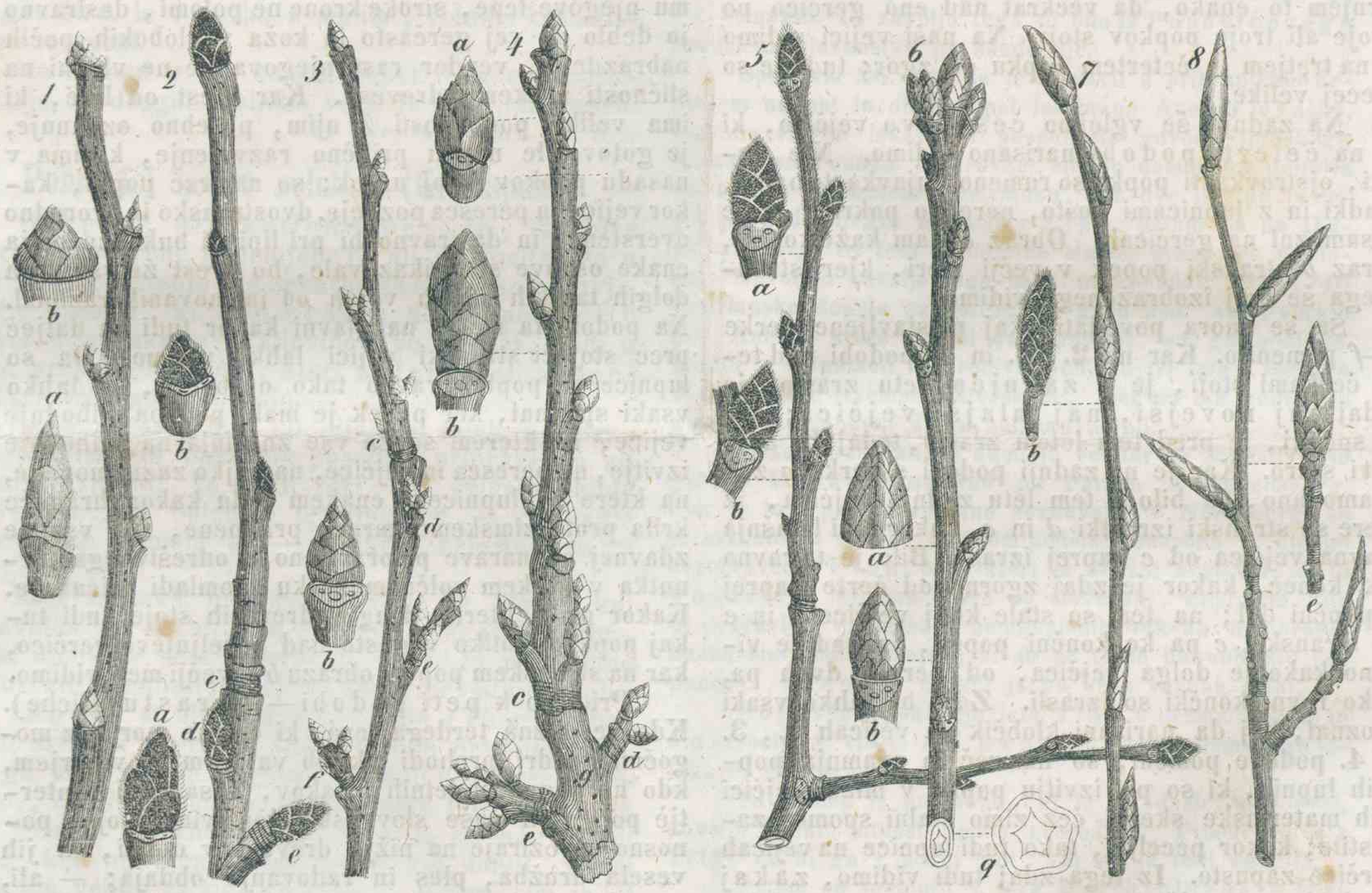

Malokdo pozimi drevje porajta; gole veje molé v nebo, vse osušene; brez življenja stojé samotne med burjo in viharjem, ki jim polne kupe snega med veje natepa. Kmalo bi djal, da teh, ki nas tako blago obdarujejo, nam zlatega sadja polne kupe plodijo, da teh zdaj še poznali ne bomo, ker jih nobeno perje ne krije, nas med gostimi vejami noben sad ne vabi.

„O sej poznamo“, porečete, „širokost jabelka, visoko, obočno krono hruške, svitlo kožo češnje in tanjke všibljive vejice slive“. Pa kaj, če vam kdo male vejčice različnih sadnih drevés domú prinese, če vam ni dano teh drevés, ki jih zdaj sneg in burja pretepa, iz svoje gorke izbe viditi, jih boste zdaj tudi poznali? boste češnjevo vejico od hruševe, od jablanove itd. razločili? Znabiti da, znabiti da ne! Hočemo tedaj popisati razločke nekterih drevés že po vejah, in besedo razjasniti po podobah.

Na podobi, ljubi bravci, vidite osem vejic: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 narisanih; niso izbrane, temuč od čveterih različnih sadnih in čveternih gojzdnih drevés vidimo male veršiče prav, kakor jih lahko zunaj vidite, poobražene.

Perva podoba nam kaže veršič hruške, s petimi popki, med kterimi bomo zgornjega končnega imenovali, drugi štirje pa so stranski. Komaj bomo na tem veršiču med končnim in stranskimi kaj razločka našli,— samo, da je končni večí del bolj izobražen, pa ne v ti meri, kakor pri kakih drugih drevésih, kakor pri jesenu ali pri divjem kostanju, kjer je končni popek memo stranskih posebno razširjen in izobražen.

Hruševi popki so na dnu široki, okrogljati, gladki in bolj rujavkasti. Nad peceljnjevo gerčico vsi ravno stojé, in se zato s koncem dalječ od vejice ločijo; lupnice (Schuppen) po popkih stojé v neredni okrožnici (Spirallinie) kakor tudi popki po vejicah. Obraz *a* nam pokaže končni popek hruške v večji meri, obraz *b* ravno to pa na pritlikovcu;

koliko sta ta dva razločna! eden nižji pa širji, drugi dalji, ožji, od pervega lepše izobražen.

Če jablanovo vejčico na podobi drugi vgledamo, se nam koj dva razločka kažeta: da so popki kocasti, in stranski prav k vejici pritisnjeni; so tudi, posebno navadno večji končni, tumpasti in le nekoliko lupnasti. Spodnja popka *d* in *e* nista stranska, ampak končna. Pozneje bomo zvedili, kako se ima to razumeti. Peceljnjeve gerčice so pri jablani kakor pri hruški oske. Včasih so tudi cele vejčice nekoliko kosmate, kar se pa pozneje kmalo pogubí, ko so med tem pri hruški popki in vejčice čez in čez gladke. Obraz *a* nam kočni, obraz *b* stranski popek v večji meri pokaže.

Na tretji podobi vidimo slivovo vejčico. Nje mali popki so rujavkasti, gladki, ostri pa nikdar okrogljasti, z mnogimi lupnicami obdjani, ki so v okrožnici nastavljene. Sliva ima s ternjem to enako, da večkrat nad eno gerčico po dvoje ali troje popkov stojí. Na naši vejici vidimo to na tretjem in četertem popku od zgor; tudi te so precej velike.

Na zadnje še vglejmo češnjevo vejčico, ki jo na četerti podobi narisano vidimo. Nje veliki, ojstrovkasti popki so rumeno-rujavkaste barve, gladki in z lupnicami gosto, neredno pokriti, stojé posamezni na gerčicah. Obraz *a* nam kaže končni, obraz *b* stranski popek v večji meri, kjer stranskega še bolj izobraženega vidimo.

Še se mora povedati, kaj pristavljene cerke *c—f* pomenijo. Kar na 2., 3. in 4. podobi nad temi čerkami stojí, je v zadnjem letu zraslo, je tedaj naj novejši, naj mlajši vejčica; kar je spodaj, je pred tem letom zraslo, tedaj že dvé leti staro. Kar je na zadnji podobi s čerko *g* zaznamovano, je bilo v tem letu zadnja vejčica, iz ktere so stranski izrastki *d* in *e*, kakor tudi letašnja glavna vejčica od *c* naprej izrasli. Bilo je to ravno tak konec, kakor je zdaj zgornji od čerte naprej tripopčni del; na tem so stale kdaj vejčice *d* in *e* ko stranski, *c* pa ko končni popek, iz zadnje vidimo kako je dolga vejčica, od pervih dvéh pa, kako revni končki so izrasli. Zdaj bo lahko vsaki spoznal, kaj da narisani klobčik na vejicah 2., 3. in 4. podobe pomeni, so namreč to znamnja popčnih lupnic, ki so pri izvitju popka v mladi vejčici njih materinske skerbi čez zimo stalni spomin zapustile; kakor peceljni, tako tudi lupnice na vejicah gerčice zapusté. Iz tega zdaj tudi vidimo, zakaj na jablanovi vejčici popka *d* in *e* nista stranska, ampak le iz poprejšnega leta od stranskih popkov pognale vejčice; na takih vejčicah se nikdar pred rožnikom stranskih popkov ne najde.

Navadno se iz končnega popka vselej daljši vejčica izvije, kakor iz stranskih; pri nekterih drevésih, kakor pri divjem kostanju stranski popki v izvitju celò zastanejo. Kaj pa da se bo iz teh popkov izvilo, ali perje ali cvet, ali oboje skupej, to se iz naprave in osnove popkov spozná, ki so ali cvetliški, ali perjiški, pervi navadno daljši in širokejši od drugih.

Lepe, dobro znane drevésa vidimo v podobah 5., 6., 7. in 8. Kdo se ne bo z veseljem na-nje spomnil, ki je enkrat v njih hladni senci počival, kdo ne, ki je kdaj krog široke daljne goščave samotin potoval, kdo se ne bo spomnil téh prijaznih, zvestih tovaršev na desni in na levi, ki so ga obdajali v sveti tihoti, njegovo serce s čudnimi misli napolnjevali. Marsikteri se bo spomnil, da v tišini molčečih gojzdov so njegovi slavni preddedje bogovom darí darovali, tukaj so stanovale njih Vile, te gojzde so preletevali njih sveti kavrani, sokoli; večna narava je tù v nje mogočni slavi kraljevala, tù je bil nje tempelj, kjer je tihi potok nje čudeže posestrenim cvetícam žuboril, hladni vetriček nje ljubezen v perji šumljal, — o čigar čut ni s stoterim jeklom oklepljen, vsaki bo z manoj tužne misli delil — ojstra sekira je Vile pregnala, narava s svojo svitlobo dalječ pobegnila za sive sneżnike, kjer le nevtrudljivemu natoroslovcu nje sladkosti, lepoto, nje čudotvore vgledati dá.

Pa vernimo se k našim drevesom, ki še zdaj vsamele znamnja nekdanjih srečnih časov tù stojé ko grozovite priče, kako neusmiljeno so na njih ravnali otumpnjeni veki s pridoljubno roko.

Oglejmo med temi četerto podobo, ki nam obraz bresta (Ulme), ali, kakor ga v nekterih krajih imenujejo, ulmovca, pokaže. Lepo ponosno drevo, dokler ga neusmiljena sekira ne oseka, in mu njegove lepe, široke krone ne polomi, dasiravno jo deblo do vej gerčasto in koža v globokih počih nabrazdena, vender rast njegova se ne vkloni na sličnosti vsakemu drevésu. Kar brest od lipe, ki ima veliko podobnosti ž njim, posebno oznanuje, je gotovo le njemu prilično razvejenje, ki ima v nasadu popkov svoj uzrok; so namreč popki, kakor vejice in peresca pozneje, dvostransko in dvoredno uverstene, in dasiravno bi pri lipi ali bukvi znamnja enake osnove se prikazovale, bo brest že vsaki na dolgih tanjkih šibkih vejah od imenovanih razločil. Na podobi ta nasad na glavni kakor tudi na dalječ preč stoječi stranski vejici lahko vidimo. Da so lupnice na popkih ravno tako osnovane, bo lahko vsaki spoznal, ker popek je mala podoba prihodnje vejice, na kterem so že vse znamnja na prihodnje izvitje, na peresca in vejčice, natanjko zaznamovane, na ktere so lupnice v enakem redu kakor hraneče krila proti zimskemu mrazu prilepene, kar vse že zdavnej od narave pripravljeno le odrešivnega trenutka v gorkem solčnem žarku spomladi pričakuje. Kakor pri nekterih drugih drevesih stojé tudi tukaj popki nekoliko vegasto nad peceljnjevo gerčico, kar na stranskem popku obrazu *b* v večji meri vidimo.

Pridemo k peti podobi — k hrastu (Eiche). Kdo ne pozná terdega lesá, ki daljne morja z mogočnimi jadri prehodi vkljub valovom in viharjem, kdo ne pozná stoletnih orjakov, ki samotni sèmtertjè po gričih naše slovenske domovine stojé, ponosno se oziraje na nižje drevesa v dolini, ki jih vesela družba, ples in radovanje obdaja; — ali, marsikteri vihar jih je že izrul, ko med tem druge so že preddede v hladni senci krile in še vnukom mirnega počitka odrekle ne bodo! Po več popkov, orehove barve, z lupnicami zakritih stojí na eni peceljnjevi gerčici. Na naši vejici vidimo lep veršič na koncu s štirimi popki, ki so krog petega končnega od drugih bolj izobraženega petoglatega uversteni; vidimo ga v večji na stranskem obrazu *a*. Sicer se tudi na stranskih popkih vidi, da so petoglati; ali nikdar ne tako natanjko. Tanjke pa goste lupnice ovijajo popke v petih verstah; prilične petim voglom. Kakor popki so tudi, kakor se lahko razume, vejčice v takem okrogu overstene, od kodar hrast take lepe krone ima, kjer je vsaka veja za se vejasto dervó, med tem ko brest se le na širjavo razpenja. Koža mladih vejčic je svitla, gladka in navadno zeleno-rujavkaste barve. Nar ložeji pa se hrastovo drevó spozná na mozgu debla ali vsake vejice že, ktera nam na prirezu petoglato zvezdo pokaže, — podoba 6. *q*. Petoglati mozeg

je tudi uzrok, da so popki bolj ali manj petoglati, ker tudi v popku že počiva s celo prihodnjo osnovo mlada vejica. Celo na mladih vejicah včasih, če so posebno žive in krepke, se petoglati mozeg ne zakrije, temuč vejici to podobo da.

Gaber in bukev na podobi 7. in 8. imata gladko kožo pepelnaste barve in perja enako obá v občnem obrisu, ali perja gabrove so nazobljane med tem ko so te od bukve na kraju cele. Prostostoječe drevó se lahko razloči, ker krona gabra je bolj visoka in redka za mnogimi izrastki, med tem, ko je krona bukve gosta, niska in okrogla. Pozimi ste si obe drevesi zlo enake; njih popki so podolgasti, okrogli, obe imate jih z mnogimi lupnicami odete. Pa popki gabra so vselej k vejici pritisnjeni in navpik čez peceljnjevo gerčico; glej obraz 7. Pri bukvi pa dalječ od vejčice molé in stojé vegasto nad gerčico. Pri gabru so lupnice gosto volnaste, pri bukvi so gladke, le v verhu z malimi, volnimi kosmatinami obrašeni.

Na obrazu *e.* je končni popek bukve poobražen; je od drugih različno večji in lepši izobražen.

Po časopisu »Natur«. *J. R.*

Pomoglej zoper zelenca (Grünspan).

Bakrene ali kotlene posode, ki niso dobro pokositrene (pocinjene), ali če kositar se u njih loči, postanejo sila nevarne za človeško zdravje. Kislic namreč, ki je u zraku, ali ki po kislih jedilih z bakram (kotlovino) se združi, rodí u njem prehudo strupôto, kteri zelenec ali zeleni volk (Grünspan) pravijo.

Če se tedaj jedila ali pijače u tacih z zelencam prevlečenih bakrenih posodah pripravljajo ali hranijo, ljudjé, ki tacih rečí kaj vživajo, hudo zbolé, strašne bolečine terpijo, ter — če nagle zdravniške pomoči ni — velikrat žalostno smert storijo.

Ako se taka nesreča primeri, in ker ni koj zdravnika pri rokah, naj se storí, kar je nek francoski apotekar sam na sebi bil skusil in je po mnozih druzih skušnjah poterjeno. On pripoveduje takole:

„Ko sim si bil nekiga dné čaja (Thee) u bakreni sklenici napravil, ktera ni bila prav očiščena, ter ga vžil, so me nagloma napadli hud kerč u želodcu, strašne bolečine in bljuvanje tako silno, da sim menil o kratkim umreti. Prosim za mleka ali olja; ker pa tega nisim mogel koj dobiti, pijem med tim veliko cukrene vode. Komej sim je bil nekoliko povžil, so bolečine ponehovale; to čutivši, poskušam čist cuker ali sladkor jesti, brez da bi ga bil u vodi raztopil. Kmalo je bljuvanje popolnama nehalo, in po dristi, ki je 24 ur terpela, sim mirno zaspal. Zbudivši se nisim nobenih bolečín več občutil, in tudi od tistiga časa nimam nobene težave več“.

Življenje slavnih Slovanov.

XVII.

Ivan Popovič.

△ Učeni jeziko- in rastljinoznanec, rojak naš, Ivan Popovič, Celjski imenovan, se je rodil 2. februarja 1705 v Studenicah na spodnjem Štajarskem. Bil je sin revnih starišev slovenskih. V Gradcu je hodil v nižje latinske šole, kjer so pridnemu pa revnemu mladenču učitelji bukve posojevali, da se je ponoči iz njih učil, ker si je po dnevi živež služil, prepisovaje drugim za plačo.

Pri vsem tem se je naučil bistroglavi mladeneč razun nemškega, latinskega in gerčkega jezika samotež tudi laškega in francoskega tako dobro, da so ga v imenitne hiše za domačega učitelja jemali.

Lepo, cvetličnato polje okoli glavnega mesta krasne dežele štajarske je vzbudilo v njem veselje do rastljinoznanstva. Brez učenika se ga loti in se ga kmalo izverstno naučí. Pa tudi s slovenščino, predragim jezikom maternim, se je močno in z veseljem pečal. Spisaval je tudi nauk tega jezika ali slovnico, ktera pa ni bila natisnjena. Nekoliko rokopisa je Vodnik imel. Sam ogenj za slovanščino in za vsako vedo, je želel Popovič zavoljo slovanskega jezika in zgodovine iz vsega serca tudi po tistem kosu Europe popotovati, ki se na eni strani našega cesarstva do černega morja, na drugi pa do morja jadranskega (Teržaško-Beneškega) razprostira. Imel je že pismeno dovoljenje v rokah, kakor tudi poterjenje, da je mož za to; ali ni ga bilo človeka, ki bi bil učenemu, pa nepremožnemu rojaku nekoliko na pot pomagal. In zavoljo tega ni bilo iz Popovičevega namisleka slovanstvu na škodo nič.

Spolnivši 26. leto se je odpravil s prihranjenim denarjem na pot in obhajal pet let južno Austrio in Laško, skerbno rastlin iskaje in posebnosti govora ljudskega opazovaje. Pozneje je prevzel službo domačega učitelja pri nekem imenitnem Austriancu, čez dve leti pa jo zopet popustí, in gre najpred v Linc, potem pa na Dunaj, kjer je tri leta stanovitne službe prosil, pa ne dobil. Nevoljen zavoljo tega hoče na spomlad leta 1746 austrianske dežele zapustiti; ali gobe host austrianskih nad Anižo, ktere bi bil rad popisal, so ga odbijale. Ostane v ti namen in prebiva ondi še tri leta, posebno v samostanu Kremsmünsterskem, kjer so mu vedo- in gostoljubni duhovni živež zahman dajali.

Dežele austrianske kasneje vendar le zapustivši je potoval Popovič najpred na Parsko v Regensburg, kjer je tudi parske rastline poznaval. V Norimbergu se je soznanil z družbo za zemljopisje, posebno ž njenim svetovavcom Francom, kteri je družbi svetoval, da bi Popoviča, ki zna dobro po slovenski, naprosila, da bi popravljal v nemških zemljopisnih bukvah in obrazih imena slovenskih krajev, ki so po takih bukvah zlo popačena. Francov nasvet je pa brez vspeha ostal.

Popoviča pokličejo leta 1754 v Austrio nazaj in mu izročijo v visoki šoli Dunajski nauk nemškega jezika in zgovornosti.

Ta služba je pa možu, ki je bil doslej sam svoj, zavoljo velikih sitnost kmalo presedala. Prosil je leta 1766, da bi ga v pokoj dali, kar se je tudi zgodilo.

Potem se je upotil v terg Perchtoldsdorf blizo Dunaja, kjer je v neki hišici od terga precej v stran s staro služabnico sam po svoje živel. Vedno je tičal ali v hišici ali na vertu, pečaje se neprenehoma z jeziko- in rastlinoznanstvom. Samo ponoči je hodil na polje rastlin nabirat in pa ob nedeljah in praznikih v cerkev; drugače ni hišnega praga nikdar prekoračil.

Tako je doživljal svoje stare dní ne maraje za druge ljudí v imenovani hišici, kjer je tudi svoj izverstni slovnik ali besednjak narečja austrianskega in pravopisa nemškega zlagal.

Oba rokopisa ima zdaj c. k. pridvorna knižnica Dunajska. Spisal je tudi imeniten spis: „Untersuchungen vom Meere“ (preiskava morja).

Umerl je preučeni mož 21. novembra 1774 v 70. letu v Perchtoldsdorfu *), kjer tudi njegovo truplo počiva. Na prostem kamnu nad grobom vzidanem je v latinskem jeziku sledeči napis vsekan, kterega si je bil

*) Pomota je, da je l. 1763 na Dunaju umerl, kakor Šafarik pravi: »Gesch. d. slav. Spr. u. Lit.« str. 285, in M. Majar za njim v Drobt. 1849, str. 207.

Popovič pred smertjo sam napravil: Popovichii quod fuit, to je: kar je bilo Popovičevega.

Prosti napis ti pravi, kako prost je bil tudi ti učeni rojak naš, kar se posvetnega — minljivega tiče.

Ozir na stare čase.

Stara rusovska pravlica zastran propada Turčije.

Bilo je 26. majnika leta 1453, ko neke ure po tem, ko so si Turki Carigrad (Konstantinopel) osvojili, prijezdi Muhamed II. v grozoviti prevzetnosti aziatskega zmagovavca v Zofijno cerkev, ki je bila natlačena žensk, otrók in starčkov, kteri so v njo bežali pred silovitostjo prihrulega Turka. Muhamed na velikem žebcu in vsi drugi jezdici ž njim pohodijo neusmiljeno vse, kar se jim ogniti ne more. Muhamed jezdi čez vpijočo ljudstvo po cerkvi do velkega oltarja, kjer je klečal patriarh z monstranco v rokah, obdan od več duhovnov, in je k Bogu molil: naj bi se usmilil njegovega ljudstva v strašni nadlogi. Namest milost skazati ubogi množici, ki je v cerkvi zavetja iskala, vseka ošabni Muhamed z mečem po škofu, da se mu krí po glavi vlije in se zvalí na tla. Ko mu čez nekoliko časa toliko odleže, da se enmalo od tal vzdigniti zamore, zakričí s strašnim glasom, ki se je po celi cerkvi razlegal, takole: „Ta grozovitost se bo osvetila (maševala) nad tabo in nad tvojem ljudstvom, prokleti pagán (ajd)! Duh božji mi naznanja, da boste 400 let gospodovali to deželo; po tem pa boste raztergani na štiri kose in pokončani. O 400 letih bo lažnjivi prerok pregnan in poslednji malikovavski duhoven bo ravno na tem mestu konec storil, kjer jez sedaj umreti moram“. Ko stari patriarh te besede izgovorí, pade mertev na tla, — Turki pa razserdeni po tem govoru pokončajo vse, kar je v cerkvi živega bilo, brez milosti.

Tako se pripoveduje pravlica po Ruskem, ki je tudi Turkom dobro znana.

Štiristoletna dôba steče 26. majnika tega leta, — prigodbe poslednjih mescov plašijo Turke, da bi se ne vresničilo tisto preroštvo umirajočega patriarha.

Novičar iz slovenskih krajev.

Xρ. Iz Ormoža. (Konec). Neka stara bolehna žena, ki je živela le bogajme, pride v občíno O.... blizo nekega posestnika, ki plane kot divja zver čez njo, ji palico, na ktero se je reva opirala, iz rok potegne in jo tako pretepe, da reva vsa omamljena in kervava je komaj k mestnemu županu pritavala, od kterega je vedila, da pravíco skaže vsacemu, ki je pri njem iše. Župan zasliši pretepeno revo, zapiše pritožbo in jo podá sodnii. Zatoženec, pred sodbo poklican, obstojí kmalo svoje gerdo ravnanje, ktero pa s tem zagovarja, da je ta baba njegovo dete, ktero že delj časa vkljub vsemu ozdravljanju bolehva in hira, obrála! Na vprašanje: kdo mu je tako neumno vražo, ki je tudi zoper kristiansko véro, v glavo vtepel? odgovorí resno: „to ni ne vraža; modra dohtarca S. v Terg.... mi je skrivnost razodela, da tista baba, ki pride perva v mojo hišo ali pred mojo hišo, je mojega otroka obrála, in le če jo do kervavega otepem, bo otrok moj sopet zdrav; na to vižo, je rekla, je pomagala že več mestnim otrokom. Zato sim copernico pretepel, čeravno moram rêči, da pri meni ni to pomagalo, ker mi je dete pri vsem tem umerlo“. Ko mu sodnija napové, da postava tako početje z zaporom in s povračilom v denarju za prestane bolečine kaznuje, je pač debelo gledal. Kaj bo pa tista modra zdraviteljca, ki tudi pred sodbo pride, o svojem mazaštvu razodela, bomo zvedili pri prihodnji kazenski obravnavi *).

Ali ni ta prigodba zopet dokaz, koliko krivih vér in vraž je še med prostim ljudstvom! koliko tamote je še pregnati, če neumnost celò tako delječ sega, da življenje bližnjega ni varno! Le šola in prižnica ste tiste močí, ki zamorete take pomote polagama pregnati. Za to pa mora ljudska šola djanska biti, v domačem jeziku; le taka koristi na več straní po nar krajši poti.

Poslednjič dostavim še, pa vender popolnoma zagotoviti ne morem vesele novíce, da iskreni rodoljub gosp. Božidar Rajč, kaplan v Slivnici, je za učitelja slovenskega jezika na gimnazii v Mariboru izvoljen. Za tako izverstno volitev zamoremo slavnemu ministerstvu iz serca hvaležni biti, ker k dvema svitlema zvezdama domorodne verste se pridruži tretja nadepolna.

Iz Celovca piše „šolski prijatel“: „Presvitli Lavantinski knezoškof, g. Anton Martin Slomšek, so pozdravili v pastirskem listu vse verne ovčice in jim veselo sveto veliko noč v Gospodu Jezusu želijo. V tem pastirskem listu prav živo in goreče pokažejo, kam da peljajo punti in prekucije, opominjajo svoje verne ovčice Bogu večno hvalo peti, da je nam našega verl. cesarja Franca Jožefa I. take nevarnosti rešil, in jih milo prosijo in zarotijo, da naj zvesto Bogu dajo, kar je božjega, in cesarju, kar je cesarjevega“.

Novičar iz mnogih krajev.

V spomin srečne otetbe iz smertne nevarnosti Njih veličanstva presvitlega cesarja je družba Mehitaristov na Dunaji sklenila v svoji tiskarnici knjigo na svitlo dati s pesmi v vsih jezicih našega cesarstva, v kterih se ima prepevati veselje in zahvala o srečni otetbi; krasni 30 pôl debeli knjigi bojo pridjani obraz Njih veličanstva in podobe gerbov in nóš (oblék) mnogoverstnih austrianskih narodov; cena ji bo 10 fl.; kar se bo čez stroške natisa skupilo, pride novi Dunajski cerkvi na dobro; z dovoljenjem gosp. ministra notranjih zadev bojo povabili deželni poglavarji vsake kronovíne izverstne pesnike k skladanju gori omenjenih pesem. — Po nasvetu odbora se bo razpisal oglas na vse umetnike, da naj, kdor si upa posebno lep obris za Dunajsko cerkev napraviti, ga pošlje odboru; pred vsimi bojo poklicani domači umetniki, pa tudi ptujci se zamorejo vdeležiti. — Spet je nekaj ponarejenih banknótov po 10 fl. med ljudstvom; poznajo se po mehkem popirju, v kterem se ne razloči očitno vodeni natis; glave podob so slabo napravljene; natis sploh ni čist. Klovski postavi (Jagdgesetz) od 27. dec. 1852 so dani še sledeči ukazi: Požitih in na obdelanem polju, kakor tudi v nogradih, kadar grojzdje zorí, je lov (jaga) prepovedan; dovoljeno je palovcem stopiti na njive obsajene s krompirjem, repo in turšico, kakor tudi hoditi po pôljskih in nogradskih grivah. Kdor se pregreší zoper to prepoved, plača kazen od 5 do 50 fl., ali bo zapert na 1 do 8 dní. — Iz Carigrada se zvé, da pomenki rusovskega poslanca Menčikova zadevajo sedaj Černogoro in osvobodenje kristianov na Turškem, pri kterih pomenkih se noben drug poslanec ne vdeležva; turška vlada se Rusu zlo vdaja.

Tolažba tužnemu sercu.

Tak merzle, tak ledene zime ne,
Da ne pognal bi kje še kaki kal;
Ni take bolečine, žalosti,
Da v nji bi tiho mili mir ne spal!

*) Lepo prosimo, da nam razodetja sleparíce naznaniti blagovolite. Vred.

Natiskar in založnik *Jožef Blaznik v Ljubljani.*